

Reglament davart il praticum lung da las scolas medias commercialas en il chantun Grischun (model 3+1)

(valaivel a partir da l'avust 2018)

Quest reglament è ina part integrala dal contract da praticum tranter la scolara u il scolar da la scola media commerciala (numnà qua sutvart praticanta u praticant) ed il manaschi da praticum. Il reglament vegn agiuntà al contract.

1. Basas giuridicas

- Lescha federala davart la furmaziun professiunala dals 13 da december 2002 (lescha davart la furmaziun professiunala LFP; CS 412.10)
- Ordinaziun davart la maturitad professiunala federala dals 24 da zercladur 2009 (Ordinaziun da maturitad professiunala OMP; CS 412.103.1)
- Ordinaziun dal SEFRI davart la furmaziun professiunala da basa commerzianta/commerziant cun l'attestat federal da qualificaziun (AFQ) dals 26 da settember 2011 (CS 412.101.221.73)
- Planisaziun da la furmaziun commerzianta/commerziant (AFQ) dals 21 da november 2014 per la furmaziun fundamentala en scola
- Plan d'instrucziun general per la maturitad professiunala dals 18 da december 2012
- Ordinaziun davart la scola media commerciala dals 8 da november 2011 (OSMC; DG 425.130)

2. Praticantas e praticants

Las praticantas ed ils praticants cumenzan l'onn da praticum cun in satgados teoretic emplenì sco er cun intginas experientschas praticas ch'els han fatg durant ils moduls da scolaziun ch'èn integrads en l'instrucziun e – tut tenor la scola – durant in praticum da manaschi da 4 emnas.

Las praticantas ed ils praticants, che han per regla almain 18 onns, stattan a disposiziun al manaschi durant l'entir onn durant 5 dis per emna, cun excepziun da las vacanzas usitadas (en general almain 5 emnas) e da las absenzas durant ils curs intermanaschials (Ci) (8 dis, da quai 6 dis da Ci instrucziun da preschientscha, 2 dis da Ci Blended Learning).

3. Furmaziun preliminar a la SMC

Suenter ina instrucziun da 3 onns a temp cumplain en ina scola media commerciala (SMC) en il chantun Grischun han las praticantas ed ils praticants – ch'èn sin la via a l'attestat federal da qualificaziun (AFQ) da commerzianta/commerziant cun maturitad professiunala economia e servetschs, tip economia– terminà lur furmaziun fundamentala en scola.

Puncts centrals da la scolaziun orientada a la pratica èn economia e dretg, finanzas e contabilitad sco er infurmaziun, communicaziun ed administraziun. Ina furmaziun generala extendida en trais linguas, en matematica, istorgia ed instrucziun civica sco er en scienzas natirals cumplettescha las enconuschientschas economicas e commercialas. Bleras praticantas e blers praticants han in certificat da linguas estras (First Certificate in English [FCE], Diplôme de Français du Secrétariat [DFS], Diploma di Lingua Italiana [DILI]) ed il certificat svizzer d'informatica (SIZ Applicaziun II).

Per che las praticantas ed ils praticants possian acquistar il AFQ e la maturitad professiunala federala, ston els pudair cumprovar in'experientscha professiunala. Tenor ordinaziun dal secretariat da stadi per furmaziun, retschertga ed innovaziun (SEFRI) davart la furmaziun professiunala da basa commerzianta/commerziant cun AFQ è quella d'acquistar cun in praticum lung da 12 mais.

4. Finamira
 Ils cuntegns didactics ch'èn d'instruir durant l'onni da praticum sa basan sin la documentaziun da l'emprender e da las prestaziuns (DEP) da la branscha da scolaziun e d'examen respectiva.
5. Durada
 L'onni da praticum dura 12 mais.
 (Recumandaziun: 1. d'avust fin 31 da fanadur.)
6. Documentaziun da l'emprender e da las prestaziuns (DEP)
 Ils ordinaturs cun la DEP vegnan mess a disposiziun da las organisaziuns dal Ci e surdads directamain a las praticantas ed als praticants a chaschun da l'emprim curs intermanaschial (Ci). Iis ordinaturs vegnan mess a quint als manaschis da praticum.
7. Curs intermanaschials (Ci)
 Iis Ci cumpletteschan la furmaziun dal manaschi ed han l'intend d'introducir las praticantas ed ils praticants en las abilitads e las enconuschientschas da commerzi e da preparar eis sin l'ulteriura scolaziun dal manaschi d'emprendissadi. Iis curs porschan ultra da quai era cumpetenzas specificas da la branscha.
 Iis Ci han lieu tenor las directivas da la branscha da scolaziun e d'examen.
8. Procedura da qualificaziun manaschiala
 En la procedura da qualificaziun cun examen final en la furmaziun en la pratica professiunala vegnan vers la fin dal praticum examinads suandants champs da qualificaziun:
- Pratica professiunala – en scrit: cuntegn da quest examen èn las finamiras da la prestaziun da la furmaziun en la pratica professiunala (l'examen cuzza 90-120 minutas) ;
  - Pratica professiunala – a bucca : quest examen ha lieu en furma da discurs spezialisà u en furma da giu da rollas: cuntegn da quest examen èn las finamiras da la prestaziun da la furmaziun en la pratica professiunala (l'examen cuzza 30 minutas)
- La nota empirica da la part dal manaschi correspunda a la nota empirica da la furmaziun en la pratica professiunala. Las quatter notas vegnan furnadas suandantamain :
- duas situaziuns da lavur e d'emprender (SLE)
  - ina cumprova da cumpetenzas dals curs intermanaschials (Ci- Cc)
  - ina cumprova da cumpetenzas davart l'instrucziun en scola en il rom « parts praticas integradas » (PPI- Cc).
- Annunziar las notas:
 Las scolas dattan als manaschis da praticum in login per la banca da datas dals examens finals d'emprendissadi 2 (BDEFE 2).
 Iis manaschis da praticum e las organisaziuns da Ci registreschan las prestaziuns manaschialas furnidas durant il praticum (duas SLE ed in Ci-Cc) entaifer il termin fixà en la BDEFE 2.
 Las scolas registreschan la nota da la PPI-Cc da las cumpetenzas dal rom PPI e transmettan quellas entaifer il termin fixà en il BDEFE 2.
9. Pretensiuns envers ils manaschis da praticum
 Iis manaschis da praticum dovran ina permissiun da furmaziun per commerzianta/commerziant AFQ che vegn emessa da l'Uffizi per la furmaziun professiunala (UCFP).

10. Contract da praticum
- Per concluder il contract sto vegnir duvrà il formular uffizial "Contract da praticum" dal chantun Grischun. Quel po vegnir chargià giu da la pagina d'internet da l'uffizi per la furmaziun media-superiura (www.ahb.gr.ch).
- Il contract da praticum sto vegnir suttascriet dal manaschi da praticum, da la praticanta u dal praticant, eventualmain da la represchentanza legala sco er da la SMC e vegnir tramess en 4 exemplars a la SMC. La SMC suttametta il contract da praticum a l'UCFP dal chantun Grischun per laschar approvar quel.
- Quest reglament è ina part integrala dal contract da praticum e sto vegnir agiuntà a tal.
11. Manaschi da praticum ordaifer il chantun
- En cas d'in praticum en in manaschi ordaifer il chantun Grischun è da princip l'organiasaziun dals Ci dal chantun Grischun cumpetenta per l'organisaziun dals Ci. La procedura da qualificaziun manaschiala vegn absolvada en il chantun Grischun.
- L'uffizi per la furmaziun professiunala resp. la direcziun da l'examen po permetter excepziuns areguard l'organisaziun dals Ci resp. areguard la procedura da qualificaziun manaschiala.
12. Custs
- Ils custs per ils Ci, per l'access sin la plattafurma convict sco er per la DEP, che restan suenter la deducziun da la contribuziun chantunala dals Ci, ston vegnir surpigliads dal manaschi da praticum.
13. Salaris
- Ils salaris da las praticantas e dals praticants durant l'onn da praticum pon vegnir negoziads libramain. Quai dentant cun resguardar las recumandaziuns da la federaziun svizra d'employads da commerzi.
14. Assistenza tras la patruna u il patrun
- Il manaschi da praticum intermediatescha las enconuschientschas fundamentalas da la branscha sin basa da la DEP da la branscha da scolaziun e d'examen respectiva.
15. Attestat da praticum
- A la fin da l'onn da praticum emetta il manaschi da praticum in attestat da praticum per mauns da la praticanta u dal praticant (art. 346a dal dretg d'obligaziuns).
16. Accumpagnament tras la scola
- Ina persuna d'instrucziun da la SMC cumpetenta è responsabla per il contact tranter la scola, la praticanta u il praticant ed il manaschi da praticum. Als partenaris participads serva ella sco emprima persuna da contact. En il carnet d'obligaziuns per las personas d'assistenza da scola durant il praticum lung da las SMC vegnan regladas las incumbensas en detagl.

Cuira, ils 14.3.2019

Uffizi per la furmaziun media-superiura

dr. Hans Peter Märchy, manader

Uffizi per la furmaziun professiunala

Curdin Fuor, manader

Agiunta

Praticum lung da las SMC: far, suttascriber, controllar e reparter il contract da praticum

Manaschi da praticum   Praticanta u praticant   Scuola media commerciala (SMC)   Uffizi per la furmaziun professiunala (UCFP)   Organisaziun dal mund da lavur (OdML)

